

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність «Облік і оподаткування»

Допускається до захисту

зав. кафедри обліку і оподаткування

Хомовий С.М. к.е.н., доцент Хомовий С.М.

« 31 » 10 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

МЕТОДИКА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГО
АУДИТУ СОБІВАРТОСТІ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ЗА МАТЕРІАЛАМИ
ТДВ «ЗОЛОТОНІСЬКИЙ МАСЛОРОБНИЙ КОМБІНАТ»

Виконав

Лубський Сергій Віталійович

Керівник

к.е.н., доцент Гаврик Олеся Юріївна

Рецензент

к.е.н., доцент Батажок Світлана Григорівна

Я, Лубський Сергій Віталійович, засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Затверджую
гарант ОПН «Облік і оподаткування»
професор І.В. Свиноус
(підпис) вчене звання, ініціали, прізвище
« 4 » 11 2023 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра

Лубському Сергію Віталійовичу

Тема: «Методика бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту собівартості готової продукції за матеріалами ТДВ «Золотоніський маслоробний комбінат»

Перелік питань, що розробляються в роботі: дослідити суть економічної категорії «собівартість» і вплив організаційно-технологічних особливостей молокопереробної промисловості на формування цього показника; проаналізувати різні методи калькулювання собівартості готової продукції; розробити пропозиції щодо методики організації бухгалтерського обліку собівартості продукції молокопереробної промисловості; удосконалити методичні підходи до організації відділу внутрішнього аудиту; проаналізувати особливості формування облікового процесу собівартості готової продукції на підприємстві; проаналізувати організаційних підходів до діяльності служби внутрішнього аудиту щодо формування собівартості готової продукції; запропонувати шляхи вдосконалення обліку собівартості молочної продукції.

Вихідні дані (за необхідності) – ТДВ «Золотоніський маслоробний комбінат».

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	листопад 2023 - січень 2024	виконано
Теоретико-методична частина	лютий-квітень 2024	виконано
Аналітична частина	травень-червень 2024	виконано
Рекомендаційна частина	липень-серпень 2024	виконано
Оформлення роботи	вересень 2024	виконано
Перевірка на плагіат	жовтень 2024	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	жовтень 2024	виконано
Подання на рецензування	листопад 2024	виконано

Керівник роботи

підпис

доцент О.Ю. Гаврик
вчене звання, ініціали, прізвище

Здобувач

підпис

С.В. Лубський
ініціали, прізвище

Дата отримання завдання « 4 » 11 2023 р.

АНОТАЦІЯ

Лубському С.В. Методика бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту собівартості готової продукції за матеріалами ТДВ «Золотоніський маслоробний комбінат»

Внутрішній аудит собівартості готової продукції є важливим для виявлення незаконних і нецільових витрат та потребує підвищення якості. Актуальність теми полягає в тому, що розвиток положень з організації бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту собівартості готової продукції дозволить підвищити ефективність обліково-аналітичної роботи та інформаційного забезпечення управлінських рішень на молокопереробних підприємствах.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в поглибленому вивченні теоретичних аспектів та розробці практичних рекомендацій для вдосконалення бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту собівартості готової продукції за матеріалами ТДВ «Золотоніський маслоробний комбінат», з урахуванням його особливостей та потреб управлінської діяльності.

Об'єкт дослідження – процес формування обліково-контрольної інформації щодо собівартості готової продукції на молокопереробних підприємствах.

Предмет дослідження – теоретичні, методичні та практичні аспекти бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту собівартості готової продукції на молокопереробних підприємствах.

Для досягнення мети використано загальнонаукові та специфічні методи наукового пізнання: історичний і системний підходи для вивчення процесів; методи аналізу та синтезу для визначення сутності собівартості як економічної категорії; індукція і дедукція для визначення тенденцій розвитку обліку витрат; причинно-наслідковий зв'язок і абстрактно-логічний методи для вдосконалення класифікації витрат; спостереження для аналізу обліку на підприємствах; інформаційне моделювання і системний підхід для удосконалення обліково-контрольного забезпечення; графічні та табличні методи для наочного представлення результатів.

Магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст викладено на 66 сторінках друкованого тексту, включає 9 таблиць, 4 рисунків, 3 додатка. Використано 50 літературних джерел.

Ключові слова: бухгалтерський облік, внутрішній аудит, собівартість готової продукції, молочна продукція.

ABSTRACT

Lubsky S.V. Methodology of accounting and internal audit of the cost price of finished products according to the materials of TDV «Zolotonis'kyi maslorobnyy kombinat»

An internal audit of the cost of finished products is important for identifying illegal and non-targeted expenses and requires quality improvement. The relevance of the topic lies in the fact that the development of provisions on the organization of accounting and internal audit of the cost of finished products will increase the efficiency of accounting and analytical work and information support for management decisions at milk processing enterprises.

The purpose of the qualification work is the in-depth study of theoretical aspects and the development of practical recommendations for the improvement of accounting and internal audit of the cost of finished products according to the materials of the TDV «Zolotonis'kyi maslorobnyy kombinat», taking into account its features and management needs.

The object of the study is the process of forming accounting and control information regarding the cost of finished products at milk processing enterprises.

The subject of the research is theoretical, methodical and practical aspects of accounting and internal audit of the cost of finished products at milk processing enterprises. To achieve the goal, general scientific and specific methods of scientific knowledge were used: historical and systemic approaches to the study of processes; methods of analysis and synthesis to determine the essence of cost as an economic category; induction and deduction to determine trends in the development of cost accounting; cause-and-effect relationship and abstract-logical methods for improving the classification of expenses; observation for accounting analysis at enterprises; information modeling and a systematic approach to improve accounting and control support; graphical and tabular methods for visual presentation of results.

The master's thesis consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of used sources and appendices. The main content is laid out on 66 pages of printed text, includes 9 tables, 4 figures, 3 appendices. 50 literary sources were used.

Keywords: accounting, internal audit, cost of finished products, dairy products.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ЕКОНОМІКО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА МОЛОКОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	7
1.1. Об'єкти калькулювання на молокопереробних підприємствах	7
1.2. Методів формування собівартості готової продукції	11
1.3. Методика внутрішнього аудиту собівартості готової продукції	14
Висновок до розділу 1	18
РОЗДІЛ 2 ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ФОРМУВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА КОМБІНАТІ	20
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства	20
2.2. Особливості формування облікового процесу собівартості готової продукції на підприємстві	29
2.2. Удосконалення організаційних підходів до діяльності служби внутрішнього аудиту щодо формування собівартості готової продукції	33
Висновок до розділу 2	37
РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ СОБІВАРТОСТІ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	39
3.1. Внутрішній аудит формування собівартості готової продукції на підприємстві	39
3.2. Шляхи вдосконалення обліку собівартості молочної продукції	43
Висновок до розділу 3	52
ВИСНОВКИ	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56
ДОДАТКИ	61

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авершин Д.А. Класифікація результатів виробничого процесу та критерії їх визначення. *Всеукраїнський наукововиробничий журнал «Сталий розвиток економіки»*. 2017. № 1. С. 65-71.
2. Адаменко Т. М. Особливості стратегічного управління затратами підприємства. *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*. 2018. № 23(II). С. 100-106.
3. Андрющенко Н. С. Суть і значення витрат: історичний аспект. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 5. С. 3-7.
4. Арендар Л. М. Аудит формування виробничої собівартості продукції на підприємстві. URL : [http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/ddma/Herald_3\(39\)_2016/article/3.pdf](http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/ddma/Herald_3(39)_2016/article/3.pdf) (дата звернення: 07.10.2023).
5. Аудит : методика і організація : навч. посіб. 2-ге / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова, Ю. І. Мізік, О. О. Конопліна ; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 319 с.
6. Бержанір І.А. Проблеми та напрями вдосконалення обліку виробничих запасів. *Економічний простір*. 2016. № 107. С. 161-168.
7. Божидарнік Т.В. Методологія дослідження молокопродуктового комплексу як передумова формування системи його регулювання. *Вісник аграрної науки*. 2014. № 8. С. 74-76
8. Бородкін О. С. Про формування і облік собівартості продукції за ринкових умов. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2019. № 3. С. 32-41.
9. Бужимська К. О. Нормування витрат підприємства та контроль якості норм в сучасних умовах господарювання. *Вісник ЖІТІ*. 2014. № 17. С 54-60.
10. Букало Н.А., Кальчук К.Ю. Вдосконалення бухгалтерського обліку і системи контролю на підприємстві. *Економіка і суспільство*. 2017. №13. С. 1316-1319.
11. Бутинець Т. А. Внутрішній контроль : елементи організації системи. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. міжнародн. зб. наук. пр. Житомир : ЖДТУ, 2011. Вип. 2 (11). С. 2429.

12. Буфатіна І. Особливості обліку витрат на виробничих підприємствах. *Все про бухгалтерський облік*. 2021. № 31. С. 32.
13. Валуев Ю. Б. Функції управління промисловим підприємством : дискусійні питання теорії. *Економіка : проблеми теорії та практики* : зб. наук. пр. в 5 т. Дніпропетровськ : ДНУ. 2014, Вип. 207 : Том 3. С. 683-694.
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 11.10.2023).
15. Власюк Г. В. Особливості аудиту витрат виробництва та собівартості продукції. *Актуальні проблеми економіки*. 2019. № 12. С. 6-8.
16. Всеукраїнський Інститут внутрішніх аудиторів : офіційна інформація. URL : <https://theiia.org.ua/> (дата звернення: 23.09.2023).
17. Гришко Н. В. Ієрархічна структура функціональної системи калькулювання та обліку витрат. *Економіка. Фінанси. Право*. 2018. № 10. С 3-6.
18. Джеджула В. В., Спіфанова І. Ю., Дзюбо М. Ю. Напрями підвищення ефективності діяльності підприємств молочної галузі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 11. С. 12-14.
19. Довбуш В. І. Проблемні аспекти розподілу загальновиробничих витрат та їх облік на молокопереробних підприємствах. *Формування ринкових відносин в Україні: збірник наукових праць*. 2017. № 10. С. 114-118.
20. Євдошак В. І. Особливості обліку витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції. *Вісник національного технічного університету «ХПІ»*. 2013. №58. С. 139-143.
21. Ільчук М. М. Розвиток молокопродуктового підкомплексу в Україні. *Науковий вісник Національного аграрного університету*. 2013. № 43. С. 37-39.
22. Ісай О. В. Особливості обліку придбання виробничих запасів на підприємствах молочної промисловості. *Науковий вісник Національного аграрного університету*. 2019. № 43. С. 130-132.
23. Каменська Т. О. Внутрішній аудит. *Сучасний погляд* : монографія. Київ :

Інформ.-аналіт. агентство, 2010. 499 с.

24. Ковалюк О.М., Колібаба О.А. Контроль витрат на виробництво молочної продукції в системі управлінського обліку в Україні. *Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка*. 2014. № 2. С.263-268.

25. Косенко Л. В. Удосконалення калькулювання собівартості продукції в ринкових умовах господарювання. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2019. № 1. С. 94-99.

26. Кулинич М. Б. Особливості застосування методу калькулювання витрат за функціями. *Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки*. Луцьк, 2017. № 12. С. 136-139.

27. Кулинич М. Б. Актуальні проблеми впливу на витрати в системі управління підприємством. *Вісник національного технічного університету «ХПИ»*. 2021. № 58. С. 165-167.

28. Майданевич Ю. П. Перспективи застосування методів обліку витрат і методів калькулювання на молокопереробних підприємствах. 3-я Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку регіонів». Сімферопіль : 2014. С. 153-157.

29. Макаренко А. П., Кас'яненко А. В. Методика аудиту виробничих витрат. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. №1 (64). 2012. С. 138-142

30. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Подмешальська Ю. В., Чакалова Н. С. Бухгалтерський облік : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗДІА, 2018. 602 с.

31. Мамчур В. А. Інституційно-економічний механізм розвитку ринку молока і молокопродуктів. *Економіка АПК*. 2017. № 4. С. 41-49.

32. Манілич М. І., Миронюк О. В. Собівартість продукції : теоретичний аспект URL : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum%20/ZnpEn/2012_8/01SPTA.pdf (дата звернення: 13.09.2023).

33. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2018 року, Ч І. URL : <https://www.iso.org/standard/72539.html>

://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit (дата звернення: 28.09.2023).

34. Мошковська О. А. Аналіз сучасного стану і перспективи застосування нормативного методу обліку витрат на молокопереробних підприємствах України. *Наукові праці Кіровоградського національного технологічного університету : Економічні науки, вип. 10, ч. II*. Кіровоград : КНТУ, 2014. С. 210-214.

35. Мошковська О. А. Шляхи вдосконалення обліку витрат та калькулювання собівартості продукції на молокопереробних підприємствах України. *Збірник наукових праць Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2015. № 7. С. 186-190.

36. Нападовська Л. В. Внутрішньогосподарський контроль в ринковій економіці : монографія. Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2010. 224 с.

37. Нестеренко Ж. К., Циганова І. О. Класифікація та оцінка готової продукції молокопереробних підприємств URL :

http://www.rusnauka.com/3_ANR_2011/Economics/7_78616.doc.htm (дата звернення: 17.09.2023).

38. Пантелеєв В. П. Концепція внутрішньогосподарського контролю діяльності підприємств : методологія, організація, розвиток : автореф. дис. ... док. екон. наук. 08.00.09. Київ, 2009. 40 с.

39. Сиротюк Г. В. Методичні аспекти проведення аудиту витрат виробництва. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2013. № 2(2). С. 251-259. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2013_2\(2\)_33](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2013_2(2)_33) (дата звернення: 17.09.2023).

40. Скрипник М. І. Облікова регламентація планування та калькулювання собівартості продукції на молокопереробних підприємствах Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Серія : Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. *Житомир : ЖДТУ, 2019. Вип. 1 (22)* С. 350-355.

41. Тлущкевич Н. В. Нормативний облік витрат в сільськогосподарському виробництві. *Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізаційних процесів у світовій економіці* : матеріали першої міжнар.

наук.-практ. конф. м. Ужгород 26-28 квіт. 2010 р. Ужгород : 2018. С. 306-309.

42. Тютюнник В. Аудит витрат на виробництво продукції. URL : http://n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/272?view=material (дата звернення: 17.09.2023).

43. Федун С. С. Управлінський облік в системі управління витратами молокопереробних підприємств. *Актуальні проблеми економіки : науково-економічний журнал*. 2018. № 8. С. 214-219.

44. Чумаченко М., Белоусова І. Дискусійні проблеми обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2008. № 10. С. 3-7.

45. Юрченко К. Методика розподілу непрямих витрат виробництва *Вісник Податкової служби України*. 2017. № 39. С. 28-30.

46. Ярмоленко В. П. Собівартість - об'єктивна економічна категорія. *Бухгалтерія в сільському господарстві*. 2012. № 8. С. 8-13.

47. Макаренко А. П. Звітність підприємства: навчально-метод. посібник / А. П. Макаренко, Т. О. Меліхова, Ю. В. Подмешальська ; ЗДІА. - Запоріжжя : ЗДІА, 2016. - 194 с.

48. Меліхова Т.О. Аналіз впливу податкового навантаження на рівень податкової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, О.В. Троян // *Інвестиції: практика та досвід*. - 2017, № 20. - С. 33-37.

49. Макаренко А.П. Удосконалення аудиту короткострокової дебіторської заборгованості / А.П. Макаренко, Д.В. Ахмедова // *Агросвіт*, 2018. - № 2. - С. 45-51.

50. Задорожний, З. Логістичні витрати та їх класифікація [Текст] / Зеновій Задорожний, Анна Грицишин // *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. - 2017. - Вип. 2. - С. 109-117.